

Večný konflikt

Plinio Corrêa de Oliveira

12. júla 2019 ✝ *Politika*

Tento článok bol napísaný na začiatku Druhej svetovej vojny v predvečer hroziacej krízy. Hoci sa odvtedy svetová situácia zmenila, ba dokonca zhoršila, „večný konflikt“ medzi Cirkvou a jej nepriateľmi pokračuje.

Zdroj: commons.wikimedia.org

„Večný konflikt“ je názov eseje Hilaira Belloca, známeho anglického katolíckeho spisovateľa a blízkeho priateľa G. K. Chestertona, publikovanej v londýnskom časopise *The Universe*. Belloc ukazuje, že všetky spory v týchto hektických časoch je možné zúžiť na jeden jediný: na konflikt medzi katolíckou Cirkvou a jej nepriateľmi.

Jedným z najzaujímavejších aspektov našej doby je to, že nikto si neuvedomuje, o čo vlastne ide vo veľkom boji, ktorý prebieha vo všetkých národoch Európy a v niektorých krajinách v Amerike a Ázii.

Všade počujeme, že ide o boj medzi komunizmom a tým, čo sa bežne nazýva „fašizmus“. Tí istí ľudia, ktorí toto presvedčivo tvrdia, zároveň hovoria, že ide o boj medzi tradičným starým svetom a rodiacim sa novým svetom. Iní, ktorí sa na to dívajú úzkoprsejšie, to nazývajú „bojom medzi rasami či národmi“, čo nie je pravda, pretože je to univerzálne hnutie. Iní si však myslia, že ide iba o vojnu medzi bohatými a chudobnými.

Všetky tieto vysvetlenia sú do istej miery nedokonalé, keď nie priam nezmyselné. To, čoho sme svedkami, je konflikt medzi katolíckou Cirkvou a jej nepriateľmi.

Rútime sa do chaosu

Je isté, že väčšina seriózných a inteligentných pozorovateľov tohto zápasu túto pravdu nepozná. Toto je však ústredná pravda celého tohto boja. Ľudia to nevnímajú, pretože sa vo všeobecnosti dívajú iba na nepriame účinky udalostí. Keďže každá udalosť v spoločnosti má svoje hlboké skryté príčiny, tieto nevidia, pretože na prvý pohľad nie sú viditeľné.

Musíme pochopiť, že súčasný moderný konflikt sa točí okolo viery. Naš boj je ďalším príkladom boja medzi vierou a svetom, ktorý prebieha po celé veky. Ak toto nepochopíme, nikdy nepochopíme povahu

nebezpečenstva, ktoré ohrozuje Zem. Je to preto, že hrozba, ktorá visí nad moderným svetom, nespočíva v tom, že môže padnúť do pazúrov tej alebo onej rasy, či tej alebo onej filozofie. Hrozí, že svet stratí to, čo budovalo našu civilizáciu.

A našu civilizáciu vybudovala Viera. Ak stratíme tvorivú silu Viery, naša civilizácia sa bude čoraz viac rozkladať. A ak sa táto sila úplne stratí, stratí sa aj celá naša civilizácia a my sa zrútime do chaosu.

Niekoľko otázok pre Dr. Ingeho

Anglický spisovateľ Dr. William Ralph Inge, anglikánsky profesor teológie v Cambridge, napísal, že ak sa svet znova nepodriadi učeniu nášho Pána, je odsúdený na zánik. „Nič nás nemôže zachrániť,“ povedal Dr. Inge, „iba Kristove zákony a Jeho učenie.“ Je to veľmi inteligentný človek, a čo je takmer rovnako dôležité, je aj mimoriadne kultivovaný. Je veľmi blízko k pravde.

Dr. Inge však neuviedol jednu podmienku, ktorá by jeho myšlienke dala správny zmysel. Nepovedal, že existuje jedna inštitúcia, ktorá zachovala neprerušenu tradíciu tohto božského učenia, ktoré on správne považuje za jediný a najpotrebnejší prostriedok proti moderným zlám. Nepovedal to, pretože tomu neverí. Dr. Inge neverí, že katolícka Cirkev hovorí Kristovým hlasom, alebo že ona je tá, ktorá z Kristovho poverenia ohlasuje celú vieru. Dr. Inge, podobne ako ktokoľvek iný, by si musel veľmi dlho lámať hlavu nad tým, kto iný by si na celom svete mohol na toto nárokovať. Toto môže robiť iba Cirkev, ktorá podľa vlastnej definície je jedna, svätá, rímska, katolícka a apoštolská.

Veźmite ktorúkoľvek z kľúčových tém, ktoré v minulosti, súčasnosti alebo budúcnosti viedli ľudí do vojny. Tieto témy uveďte vo forme otázok: „Ktorá náuka o súkromnom vlastníctve, založená na Kristovej autorite, je pravdivá?“ Alebo „Ktorá náuka o manželstve je pravdivá?“ Alebo ešte: „Ktorá náuka o vojne je pravdivá?“ Autorita Cirkvi nám dáva odpovede na tieto a na všetky ďalšie otázky, ktoré by nám mohli napadnúť. Mimo Cirkvi dostaneme iba množstvo rozporuplných tvrdení. Nikto sa nemôže odvolávať na nijakú konečnú autoritu okrem nás, katolíkov, keď predkladáme to, čo prijímame ako zdravú životnú filozofiu.

Odpoveď Cirkvi

Pretože odpovede na každú z vyššie uvedených otázok majú kľúčový význam pre ľudstvo, Cirkev ich podáva v súlade s princípmi, ktoré na jednej strane potvrdzujú jej postavenie, a na strane druhej nedovoľujú, aby sa veci zveličovali, ani aby sa s univerzálnymi pojmami zaobchádzalo ako s izolovanými záležitosťami. Preto napríklad, pokiaľ ide o súkromné vlastníctvo, Cirkev potvrdzuje existenciu vlastníckeho práva. Nehovorí ako komunisti: „Vlastníctvo výrobných prostriedkov je nemorálne.“ Skôr tvrdí, že majetok je morálnou inštitúciou vo vzťahu k spotrebnému tovaru i k výrobným prostriedkom. Cirkev tiež potvrdzuje, že každá ľudská bytosť má právo žiť podľa ľudských noriem. Každá ľudská bytosť má právo na to, čo Cirkev nazýva „ľudský chlieb“. To znamená, že ľudská dôstojnosť musí byť vždycky zachovaná. Keď sa ekonomický tlak stáva utláčateľský a vytvára situáciu „podobnú otroctvu“, vtedy je nemorálny.

Cirkev učí ešte viac: Viera predpokladá stabilnú spoločnosť; preto nepočíta s neobmedzenou konkurenciou. Cirkevná doktrína o súkromnom vlastníctve spočíva na celej sieti vzájomne súvisiacich téz, ktoré, ak sa aplikujú v celosti, vytvárajú stabilnú a šťastnú spoločnosť.

Rodina a štát

Pozrime sa na ďalšiu spornú otázku: Existuje jednotlivec pre štát alebo štát pre jednotlivca? Konflikt medzi tyraniou a slobodou sa točí okolo tohto problému. Cirkev ponúka dokonale jasnú odpoveď.

Štát existuje pre rodinu a na to, aby chránil fyzický a najmä duchovný život jednotlivca. Štát má však právo požadovať, aby občania bránili národ pred agresiou a dodržiavali rozumné zákony. Občianska autorita pochádza od Boha. Zneužívanie autority od Boha nepochádza. Ak totiž autorita koná v rozpore s Božím zákonom, stráca svoju legitimitu.

Vo svojej dlhej histórii Cirkev nikdy nevytvorila ani neinšpirovala spoločnosť, ktorá by podporovala tyranu ako vládnucci princíp, ani nevytvorila spoločnosť, ktorá by odmietala autoritu civilných sudcov.

Základom celej politiky a sociálneho učenia Cirkvi je jej jasné učenie o rodine, inštitúcii stvorenej pre spásu jednotlivca.

Falošné riešenia

Tragické nebezpečenstvo našej doby spočíva vo falošných riešeniach bez skutočnej autority, ktorá by ich realizovala. Spočíva tiež vo falošných riešeniach založených na chabých princípoch či na extrémoch, ktoré chcú odstrániť utrpenie vedúce k smrti postihujúce každého človeka.

Niektorí by napríklad mohli tvrdiť, že človek v kapitalizme je obeťou nespravodlivosti. Tí, ktorí sú proti viere, núkajú riešenie: „Skoncuje sa súkromným vlastníctvom výrobných prostriedkov a táto nespravodlivosť zmizne!“ To však povedie len k horšiemu utrpeniu, pretože jedinou možnou alternatívou k súkromnému majetku ako sociálnej inštitúcii je otroctvo.

Manželský život je vždycky spojený s nejakými súžieniami a manželia niekedy znášajú tragické a takmer neznesiteľné skúšky. Tí, ktorí sú v rozpore s Vierou, ponúknu riešenie: „Ukončme manželstvo rýchlym rozvodom a zlé manželstvá zmiznú!“ Zrušenie manželstva však vyvolá oveľa horšie, neľudské zlo, pretože zničí základnú bunku či jednotku života spoločnosti, čo čoskoro povedie k zničeniu samotnej spoločnosti.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/vecny-konflikt/>